

Dosarul nr. 2ra-1467/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Marcel Smochin

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Marcel Smochin împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Marcel Smochin și menținută hotărârea din 9 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă

constată:

La 11 decembrie 2019, Marcel Smochin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 12 decembrie 2018, s-a adresat în instanța judecătorească din or. Cimișlia, solicitând schimbarea/înlocuirea defunctei Tamara Smochin cu succesorul în drepturi Marcel Smochin.

Cauza civilă la acțiunea lui a fost examinată în perioada din 12 decembrie 2018 până la 17 august 2019, iar încheierea de înlocuire a creditorului Tamara Smochin cu succesorul în drepturi Marcel Smochin i-a fost adusă la cunoștință la 3 decembrie 2019, ceea ce poate fi considerat ca un termen nerezonabil de examinare a cauzei.

Astfel, a indicat nerespectarea de către instanța de judecată a termenului rezonabil prevăzut de legislația națională, cât și a prevederilor statuate prin art. 6 alineatul 1 din Convenție.

A menționat că acțiunea cu privire la înlocuirea defunctei Tamara Smochin cu succesorul în drepturi de încasarea a sumelor în folosul lui, nu este una cu o complexitate majoră, iar comportamentul lui la examinarea cauzei a fost adecvat.

A remarcat că instanțele de judecată sunt instituțiile statului care au ignorat legislația națională, cât și prevederile art. 6 din CEDO, prin tergiversarea examinării pricinii pe un termen care a depășit limita termenului rezonabil.

În ansamblu, valoarea compensației urmează a fi atribuită direct de instanță, astfel încât aceasta să constituie o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul cauzat.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 2 și 5 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârilor judecătorești, art. 10, 14, 1422-1423 Cod civil, art. 7, 166-167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului lui la judecarea în termen rezonabil a cauzei intentată la acțiunea lui de a înlocui defuncta Tamara Smochin cu succesorul în drepturi Marcel Smochin, încasarea de la Ministerul Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui a prejudiciului moral în cuantum de 500 000 de lei și a prejudiciul material în sumă de 250 000 de lei.

Prin hotărârea din 9 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Prin decizia din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Marcel Smochin și menținută hotărârea primei instanțe.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare, apreciind complexitatea cauzei în care se pretinde încălcarea, comportamentul participanților la proces și circumstanțele în care s-a desfășurat procedura, au conchis că termenul de judecare a acesteia nu a depășit limita rezonabilității.

Astfel, potrivit Raportului motivat prezentat de către Judecătoria Cimișlia se constată că ședințele de judecată au fost stabilite în termen consecutiv reduși, amânări nejustificate din partea instanței nu au fost admise, fără a fi necesară efectuarea de proceduri judecătorești, perioadele dintre ședințe au fost stabilite rezonabil, în intervale reduse de timp, cu respectarea echilibrului dintre drepturile participanților la proces și procedurile ce se impun.

În astfel de circumstanțe nu poate fi pusă problema încălcării termenului rezonabil de către instanța de judecată, or termenul examinării cauzei civile a fost condiționat de cauze obiective, ce nu depind de discreția instanței.

Prin urmare, nu se constată încălcarea dreptului la judecarea cauzei civile în termen rezonabil, pretenția apelantului/reclamant fiind neîntemeiată.

Având în vedere netemeinicia pretenției formulate de Marcel Smochin privind constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei, instanțele de judecată ierarhic inferioare au considerat urmează a fi respinse și pretențiile privind repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, ca fiind pretenții subsecvente.

La 4 august 2021, Marcel Smochin a declarat recurs împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea

integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o nefondată și pasibilă a fi supusă casării, deoarece instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material și anume nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea.

A remarcat că pentru dânsul examinarea în termen rezonabil a cauzei civile aflate pe rolul Judecătoria Cimișlia sediul central a fost extrem de importantă, or în cauza civilă nominalizată, a solicitat înlocuirea defunctei Tamara Smochin cu succesorul în drepturi Marcel Smochin.

Din motivul tergiversărilor multiple admise de Judecătoria Cimișlia sediul central, a fost nevoit să achite speze și penalități către executorul judecătoresc și faptul că a decedat tatăl său în cadrul procesului în care a făcut parte.

Prima instanță și instanța de apel eronat au conchis că termenul de judecare a cauzei civile nu ar fi depășit limita rezonabilității, considerând eronat că tergiversarea examinării cauzei civile ar fi fost condiționată de circumstanțe obiective, ce nu depind de discreția instanței.

La fel, a subliniat că prejudiciul moral suportat de el este în directă legătură cu acțiunea instanței de judecată, care a ignorat prevederile legislației, or încălcarea obligațiilor prevăzute de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, ignorarea intenționată a prescripțiilor legale, refuzul examinării cauzei în termenul stabilit de lege, i-a cauzat un prejudiciu moral care dă temei pentru angajarea răspunderii delictuale a statului, prejudiciu moral pe care îl estimează în cuantum de 500 000 de lei, care este mult mai mic decât mărimea sumelor oferite de Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauze similare pronunțate împotriva Republicii Moldova.

La 3 septembrie 2021, în adresa Ministerului Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Marcel Smochin, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 11 vol. II), fiind recepționată la 9 septembrie 2021, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 13 vol. II).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 4 august 2021 împotriva deciziei din 9 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Marcel Smochin, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Marcel Smochin, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că

nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Marcel Smochin urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Marcel Smochin.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic